

פרוטוקול ישיבת הוועדה המקצועית של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות

שהתקיימה ביום שלישי ה-16 בספטמבר, 2025, בשעה 9:00

באמצעות אפליקציית זום.

(סופי)

דיון בהצעה לתיקון תקן חשבונאות מספר 18 דיווח כספי על ידי בתי חולים ציבוריים וקופות

חולים

1. צדיק מציינת כי לצורך אישור תקן חשבונאות מספר 18 (מעודכן), ביצעה סקירה של כל התיקונים שבוצעו לתקן חשבונאות מספר 18 (מעודכן 2009) (להלן – תקן 18) מאז פרסומו, ללא קשר לתיקונים שהוחלט עליהם בישיבה הקודמת. מוסיפה כי קיימים תיקונים רבים כתוצאה מפרסום תקן חשבונאות מספר 40 – התאמה של ההוראות של תקן 18 להוראות של תקן חשבונאות מספר 40, תיקונים הנובעים מתקן חשבונאות מספר 45 אשר מחילים על מענקים שבתי חולים ושקופות חולים מקבלים את ההוראות הכלליות לגבי תרומות בתקן חשבונאות מספר 40 ולא את ההוראות הספציפיות שנקבעו בזמנו בתקן 18. מוסיפה כי במסגרת הסקירה שביצעה זיהתה את סעיפים 142-150 לנספח א שבהם אומצו ההוראות של תקן חשבונאות מספר 23 לעניין עסקאות עם בעלי שליטה תוך התאמתן לקופות החולים ולבתי החולים – שיפוי, סובסידיות לכיסוי גרעונות, ויתור על חוב. מציינת כי ההחלטה שהתקבלה בישיבה הקודמת לגבי הפנסיה סותרת את ההוראות בנספח א.
2. חבר ועדה¹ מציין כי ההוראות לגבי עסקאות עם בעלי שליטה קובעות את הטיפול החשבונאי הנאות. בדעה כי קיימת סתירה מהותית וההחלטה שהתקבלה עלולה להביא לבעייתיות רוחבית גדולה יותר. בדעה כי אי זקיפת הוצאה בגין ההטבה המתקבלת מבעל השליטה אינה נאותה וכי הדבר ייצור סתירות וחוסר עקביות. מוסיף כי ניתן יהיה להסיק מקביעה זו גם לגבי מקרים אחרים שלא דנו בהם.
3. חבר ועדה אחר מציין כי ההחלטה התקבלה על סמך תקנים בתקינות אחרות, אשר אינם דורשים הכרה בהוצאה במקרים כאלה. מדגיש כי ההחלטה אינה שאין להכיר בהוצאה, אלא ששיקול הדעת יהיה של החברה אם להכיר בהוצאה.
4. חבר הוועדה מציין כי התוצאה של החלטה זו היא שלא תוכר הוצאה.
5. חבר הוועדה האחר מציין כי בתקן חשבונאות מספר 39 אין חובה להכיר בהוצאה ולכן הייתה הבנה שממילא תהיה סתירה מסוימת. מוסיף כי ההחלטה הייתה שכדי למנוע

¹ ההתייחסות היא לחבר ועדה או לחברת ועדה

סתירה עם התקינה לחברות הפרטיות, יש לאפשר שיקול דעת לבתי החולים ולקופות החולים. מציין כי בדיון הובעו דעות שונות.

6. משתתף² בדעה כי מדובר בבסיס של החשבונאות. מתנצל שלא יכול היה להשתתף בישיבה הקודמת. בדעה כי אין זה נאות לפרסם תקן לסקטור מסוים כדוגמת תקן 18, אך מבין כי החלטה זו אינה עומדת עוד על הפרק. מוסיף כי אם מפרסמים תקן לסקטור ספציפי, התקן חייב להיות בהתאם לכללי החשבונאות. מציין כי מדובר על גופים שיש לציבור עניין בהם וההוצאות שלהם אמורות לשקף את עלות קבלת השירות מהעובד גם אם בעל השליטה מחויב לשלם לעובד. בדעה כי מדובר בנושא שהוא חלק מהתפיסה המושגית. מציין כי ניתן להשאיר לגופים או לרגולטור של בתי החולים וקופות החולים שיקול דעת לעניין המדידה של ההוצאה, אך לא לגבי עצם ההכרה בהוצאה.

7. חבר הוועדה מציין כי למיטב זכרונו התנגד גם להוראה בתקן חשבונאות מספר 39 לפיה ניתנה בחירה לחברות הבנות אם להכיר בהוצאה. בדעה כי גם אם בנסיבות מסוימות קופות החולים ובתי החולים לא יכירו בהוצאה, התקינה לא יכולה לאפשר אי הכרה בהוצאה באופן גורף וכמדיניות. בדעה כי החלטה כזו גם תפגע בראייה כוללת. מכבד את ההחלטה להשאיר על כנו את תקן 18 לבתי חולים ולקופות חולים ואולי אף בצדק מסוים. בדעה כי לא ניתן להפוך את התקן למשהו חריג ונוגד את התפיסות העקרוניות.

8. היו"ר מציין כי בישיבה הקודמת הוצגו מקורות התקינה – תקן חשבונאות מספר 39, ה-IFRS for SME ולכן התקבלה ההחלטה בישיבה הקודמת ברוב של ארבעה כנגד שניים (חבר ועדה נוסף וחבר ועדה רביעי). היו"ר מציין כי חבר הוועדה נעדר מהישיבה הקודמת וייתכן שזה היה מוביל לשינוי. מציין כי ההבדל לעומת הישיבה הקודמת הן אותן הוראות הכלולות בנספח א לתקן 18 לפיהן נדרשת הכרה בהוצאה בגין הפנסיה הממומנת על ידי בעל השליטה. בדעה כי יש לקבל החלטה בין שתי חלופות:

א. להשאיר את ההחלטה מהישיבה הקודמת ולבטל את ההוראות לגבי עסקאות עם בעלי שליטה הכלולות בנספח א, מאחר שאין זה נאות לאמץ את תקן חשבונאות מספר 23 בעקיפין דרך נספח א לתקן 18.

ב. לשקול מחדש את ההחלטה שהתקבלה בישיבה הקודמת לאור ההוראות הקיימות בתקן 18 עצמו לגבי עסקאות עם בעלי שליטה.

9. המשתתף מציין כי ה-IFRS for SME אינו מקור השוואה נאות מאחר שבתי החולים וקופות החולים הם גופים ציבוריים, אשר נשענים על כספי ציבור (גם לעניין הפנסיה התקציבית) בניגוד ל-SMEs. מוסיף כי אי הכרה בהוצאה עלולה לפתוח פתח לאי הכרה

² ההתייחסות היא למשתתף או למשתתפת

בהוצאה גם בגין השכר השוטף, אם הוא היה ממומן על ידי המדינה. היו"ר מסכים ומבקש מחברי הוועדה להצביע לגבי שתי החלופות.

10. היו"ר שואל מי תומך בדרישה להכרה בהוצאה בגין הפנסיה בהתאם להנחיות הנוספות המצויות בנספח א ובניגוד להחלטה בישיבה הקודמת. היו"ר, חבר הוועדה, חבר הוועדה הנוסף, חבר הוועדה האחר וחבר הוועדה החמישי תומכים. חבר ועדה שישי נמנע מאחר שלמיטב ידיעתו קיים קושי בהשגת המידע.

11. היו"ר מציין כי קושי בהשגת המידע אינו מהווה שיקול לגבי הדרישה. מוסיף כי מדובר בשיקול פרקטי. המשתתף מציין כי כל כללי החשבונאות כפופים לאילוצי ישימות, תועלת וכיוצא בזה.

12. היו"ר מסכם כי חמישה תומכים בחלופה ב לדרוש הכרה בהוצאה כנגד קרן הון בגין פנסיה תקציבית.

13. צדיק שואלת מה מועד התחילה המוצע.

14. משתתף אחר שואל מדוע נדרש מועד תחילה אם למעשה אין שינוי בהוראה הקיימת בתקן. צדיק משיבה כי ההחלטה הייתה לפרסם תקן 18 (מעודכן 2025) ולפיכך יש לקבוע לתקן מועד תחילה. מוסיפה כי לא יידרשו הוראות מעבר.

15. היו"ר מציע להחיל את התקן על השנה שמתחילה ביום 1 בינואר 2025. מוסכם על הנוכחים.

16. היו"ר מאחל חג שמח ושנה טובה, שיהיה שלום ושיחזורו החטופים. מציין כי הישיבה הבאה תיערך לאחר החגים ובה יתקיים הדיון בנושא שיטת השווי המאזני. מוסיף כי גם אירוע יום הולדת 90 שלו ייערך לאחר החגים ומבקש לאשר הגעה.

17. היו"ר נועל את הישיבה.